

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců Mgr. Pavlíny Vrkočové a JUDr. Jířího Pally v právní věci žalobce: **TOBEX PRAHA v.o.s.**, IČ: 645 72 161, se sídlem Nuselská 116/25, Praha 4, zast. JUDr. Liborem Petříčkem, advokátem, se sídlem Březenská 2466/4, Praha 8, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 1. 2017, č. j. 3 Af 48/2014 – 79,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce se domáhal žalobou zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 7. 2014, č. j. 18655/14/5000-14503-710158, kterým byl k odvolání žalobce částečně změněn exekuční příkaz Finančního úřadu pro hlavní město Prahu (dále rovněž „správce daně“) ze dne 6. 12. 2013, č. j. 5958167/13/2004-25200-108974. Tímto exekučním příkazem byla nařízena daňová exekuce příkázáním pohledávky z účtu dlužníka u peněžního ústavu Fio banka a. s., k vymožení daňového nedoplatku ve výši 1.286.448 Kč včetně úroku ke dni 3. 12. 2013 ve výši 67.146 Kč a nákladů exekuce ve výši 27.070 Kč, jakož i úroků z prodlení z částky 255.302 Kč ode dne 4. 12. 2013 do zaplacení.

[2] Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 24. 1. 2017, č. j. 3 Af 48/2014 - 79, žalobu zamítl. V odůvodnění uvedl, že posuzovaný případ se týká pouze exekuce nařízené shora uvedeným exekučním příkazem správce daně. Použitím plateb žalobce na úhradu starších nedoplatků postupoval správce daně v souladu s tehdy účinným § 59 odst. 5 zákona o správě daní a poplatků (dále jen „ZSDP“). Městský soud rovněž ověřil, že číselné údaje, uvedené ve výroku exekučního příkazu, souhlasí s údaji ve výkazu nedoplatků. Dále konstatoval, že výrok exekučního příkazu obsahuje veškeré náležitosti podle § 178 odst. 2 a 3 daňového řádu. Městský

soud dodal, že exekuční řízení není ani pokračováním nalézacího řízení, ani duplicitním nalézacím řízením, v tomto smyslu se nelze úspěšně dovolávat absence výčtu důkazů, na základě nichž správce daně rozhodoval v předcházejícím nalézacím řízení, na základě nichž byl vydán exekuční titul. Nepřisvědčil žalobci, že by z důvodu neuvedení důkazů byl exekuční příkaz nepřezkoumatelný.

[3] K tvrzení žalobce, že nebyl seznámen se všemi doklady a nevěděl, z jakých důvodů bylo exekuční řízení zahájeno, městský soud uvedl, že daňový subjekt má právo u správce daně nahlédnout do částí spisu, které se týkají jeho práv a povinností. Žalobci nic nebránilo do spisu nahlédnout. Všechna rozhodnutí uvedená na exekučním příkazu byla žalobci doručena, kromě položek č. 7 a 23, neboť u nich se výše daňové povinnosti shodovala s daňovým přiznáním žalobce, a žalovaný tak v souladu s § 140 odst. 1 daňového řádu neměl povinnost výsledek vyměření oznamovat platebním výměrem.

[4] K námitce promlčení městský soud uvedl, že platební výměry ze dne 21. 11. 2007 byly vydány za účinnosti ZSDP, žalobci byly doručeny dne 2. 1. 2008, předepsané částky penále byly splatné v náhradní lhůtě 15 dnů ode dne doručení platebních výměrů, tj. dne 18. 1. 2008, uplatnila se zde (v souladu s § 264 odst. 5 aktuálního daňového řádu) šestiletá promlčecí lhůta dle § 70 odst. 1 ZSDP, jejíž běh začal dne 1. 1. 2009. V daném případě byl dotčený exekuční příkaz vydán 6. 12. 2013, tedy v rámci šestileté lhůty, která do data jeho vydání neuplynula. Žalovaný správně poukázal na § 160 odst. 2 a 3 daňového řádu a objasnil důvody, pro které lhůta pro zaplacení daně neskončí dříve než k 9. 12. 2019.

[5] Městský soud dále uvedl, že správce daně doručoval žalobci prostřednictvím pošty platební výměry na daňové penále (viz položky č. 1 – 6 exekučního příkazu) do místa sídla, které odpovídalo sídlu zapsanému v rozhodné době v obchodním rejstříku (Nuselská 25, Praha 4 - Nusle). Jelikož poštou bylo sděleno u všech platebních výměrů, že adresát je na uvedené adrese neznámý, musel správce daně postupovat podle § 19 ZSDP, a proto přistoupil k vyvěšení výzvy na úřední desce, resp. k doručení písemností veřejnou vyhláškou. Městský soud ve správním spisu ověřil, že veřejné vyhlášky byly vyvěšeny 17. 12. 2007 a to jak u správce daně, tak u příslušného orgánu obce, tj. Úřadu městské části Prahy 4. V souladu s § 19 odst. 2 ZSDP tak byl patnáctý den po vyvěšení dnem doručení. V daném případě došlo k platnému doručení dle ZSDP. V rozhodné době (prosinec 2007) zákon o dani z přidané hodnoty (dále jen „zákon o DPH“) neobsahoval ustanovení § 4 písm. i) bod 1 a písm. j) a k) zákona o DPH, a proto jím správce daně nebyl vázán ani se jím nemohl řídit.

[6] Městský soud upozornil žalobce i na to, že vzhledem k zásadě dispozitivnosti soudního řízení správního není možné, aby žalobce předmět soudního přezkumu vymezil jen nekonkrétními odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami. Musí se jednat o odkaz na konkrétní skutkové děje či okolnosti ve spisu či listinách zachycené, aby bylo patrné, jaké aspekty těchto dějů či okolností považuje žalobce za základ jím tvrzené nezákonnosti.

[7] Městský soud rovněž uvedl, že daňová kontrola není nutnou podmínkou pro vydání exekučního příkazu. Za irelevantní považoval i odkaz na § 92 odst. 2 daňového řádu, neboť v daném případě správce daně již nestanovoval vyšší daně. V rámci exekučního řízení byl správce daně vázán exekučním titulem a nepřislušelo mu zkoumat, zda daň byla stanovena správně.

[8] Proti rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, ve které uvedl, že se v daném případě jedná o nedoplatky za rok 2001 až 2004 v celkové výši 541.623 Kč. O předmětném dluhu se dozvěděl až z exekučního příkazu ze dne 6. 12. 2013. Stěžovatel

pokračování

do spisu nenahlížel, neboť celých 12 let netušil, že proti němu vede správce daně řízení, které má podle jeho názoru osobní rozměr. K dnešnímu dni srazil správce daně z účtu stěžovatele částku 1.667.262,57 Kč.

[9] Podle stěžovatele s ním správce daně před vydáním exekučního příkazu 12 let nekomunikoval. Žalovaný i městský soud tak odňali stěžovateli právo na spravedlivý proces, kdy stěžovateli nebylo umožněno nahlédnout do dokumentů, které vedly k vydání exekučního příkazu ze dne 6. 12. 2013.

[10] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že v kasační stížnosti spatřuje důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem. Dále uvedl, že stěžovatel byl se všemi exekučními tituly řádně seznámen, když tyto mu byly doručovány v souladu se zákonem, nikdy se proti nim neodvolal, ani se nezajímal o to, proč je mu vyměřováno penále, když měl podle svého mínění vše uhrazeno. Na jeho žádost mu byly předloženy písemnosti, o které si požádal, na základě kterých byl vydán exekuční příkaz.

[11] Žalovaný odkázal na výrok exekučního příkazu, který obsahuje nedoplatky splatné v roce 2007, 2012 a 2013. Napadený rozsudek je tedy v souladu se skutečností. Podstata vzniku těchto nedoplatek je v období 1. čtvrtletí 2001, 2. čtvrtletí 2002, 1. čtvrtletí 2003 a 1. čtvrtletí 2004, přičemž správce daně používal úhrady aktuálních daňových povinností na úhradu starších nedoplatek, a to v souladu se zákonem. Nelze tedy konstatovat, že jsou vymáhány nedoplatky z těchto let. Stěžovateli byly nejpozději na počátku roku 2013 doručeny do datové schránky platební výměry na úrok z prodlení. Ani tyto neučinil stěžovatel spornými a nezajímal se ani, proč je mu účtováno penále. Pro posouzení kasační stížnosti proti exekučnímu příkazu není podstatné, jaké úkony učinil správce daně vůči stěžovateli, či kolik žalob proti rozhodnutí správce daně stěžovatel podal.

[12] Žalovaný uvedl, že daňový řád nezná žádné „předexekuční“ řízení. Exekučnímu příkazu předcházela řízení nalézací, která nemohou být přezkoumávána v rámci exekučního řízení. Navrhl odmítnutí kasační stížnosti jako nepřípustné dle § 104 odst. 4 *in fine* s. ř. s. v části, kde se kasační stížnost týká nedoplatek z let 2001 až 2004. Ve zbývajících částech navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

[13] V replice stěžovatel uvedl, že nenamítal kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Upozornil na nesprávný a dlouholetý postup správce daně v této věci. Nesprávné posouzení právní otázky spatřuje na straně žalovaného. Městskému soudu stěžovatel vytkl, že nenařídil veřejné soudní jednání a nepředvolal svědky, které stěžovatel soudu dodatečně navrhl. Zopakoval, že neměl od roku 2001 do vydání exekučního příkazu tušení o tom, že má dluh vůči správci daně.

[14] Dále uvedl, že nenapsal nic o tom, že by městský soud nesprávně uvedl, že nedoplatky na exekučním příkazu jsou z roku 2007. Podle jeho mínění se žalovaný odvolává na pochybení městského soudu, přestože podle něj sám žalovaný udělal hrubé chyby při posouzení právní otázky v této věci.

[15] Žalovaný v duplice uvedl, že v rámci tohoto řízení je napadeným rozhodnutím rozsudek městského soudu, nikoli rozhodnutí žalovaného. Důvody uvedené v kasační stížnosti tedy žalovaný podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Exekuční příkaz nevykazuje žádné vady.

[16] V triplice stěžovatel zopakoval, že pracovnice žalovaného vedla správní řízení 12 let bez jakéhokoli kontaktu se stěžovatelem. Žádné informace přes datovou schránku neobdržel a o pohledávce se dozvěděl až z exekučního příkazu ze dne 6. 12. 2013. Městský soud nenařídil jednání, u kterého by měl stěžovatel možnost se bránit. Pozdějším návrhům zástupce stěžovatele na předvolání svědků městský soud nevyhověl.

[17] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobou oprávněnou.

[18] V průběhu řízení o kasační stížnosti vyšlo najevo, že zástupce stěžovatele JUDr. Ivan Hanovský má pozastaven výkon advokacie, tedy nemůže podle § 9a odst. 1 písm. a) zákona č. 85/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o advokacii“), poskytovat právní služby, resp. pozbyl oprávnění vykonávat advokacii. Nejvyšší správní soud učinil dne 21. 6. 2017 dotaz na Českou advokátní komoru se žádostí o součinnost a bylo zjištěno, že JUDr. Ivan Hanovský má pozastavenou činnost a jeho zástupcem byl ve smyslu § 27 odst. 1 zákona o advokacii ustanoven JUDr. Libor Petříček, s nímž nadále Nejvyšší správní soud jedná jako se zástupcem stěžovatele. I nadále je tedy splněna podmínka projednání kasační stížnosti ve smyslu § 105 odst. 2 část věty před středníkem s. ř. s. (podobný případ řešil Ústavní soud v usnesení ze dne 20. 6. 2016, sp. zn. IV. ÚS 1280/16). Kasační stížnost je přípustná (§ 102 s. ř. s.).

[19] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněného důvodu, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[20] Kasační stížnost není důvodná.

[21] Námitky stěžovatele podřadil Nejvyšší správní soud pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy jinou vadu řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Stěžovatel totiž městskému soudu vytkl, že nenařídil ve věci jednání a předvolal svědky, které stěžovatel navrhl.

[22] V daném případě je nutno posoudit, zda městský soud porušil práva stěžovatele, když ve věci nenařídil jednání.

[23] Podle § 51 odst. 1 s. ř. s. soud může rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhli nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen.

[24] Z obsahu spisu městského soudu vyplývá, že výzva podle § 51 odst. 1 s. ř. s. byla doručena zástupci stěžovatele JUDr. I. Hanovskému do jeho datové schránky dne 13. 10. 2014. Ve lhůtě dvou týdnů od doručení této výzvy nesouhlas s rozhodnutím o věci samé bez jednání ze strany stěžovatele vyjádřen nebyl, proto městský soud postupoval v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. Souhlas je udělen i tehdy, pokud účastník řízení po poučení soudem nevyjádří do dvou týdnů od doručení výzvy svůj nesouhlas s projednáním věci bez jednání. Pro upřesnění Nejvyšší správní soud dodává, že tato výzva byla zástupci stěžovatele zaslána spolu s výzvou k zaplacení soudního poplatku, který stěžovatel uhradil dne 15. 10. 2014. Z toho vyplývá, že i výzva dle § 51 odst. 1 s. ř. s. se spolu s výzvou k zaplacení soudního poplatku dostala do dispoziční sféry stěžovatele. Z jakého důvodu stěžovatel nevyjádřil nesouhlas s rozhodnutím o věci samé bez jednání ve dvoutýdenní lhůtě v říjnu 2014, je věcí mezi stěžovatelem a jeho

pokračování

tehdejším zástupcem JUDr. Ivanem Hanovským. Městský soud se žádného pochybení vůči stěžovateli nedopustil.

[25] Ve sdělení ze dne 3. 10. 2016 stěžovatel píše, že o podrobnostech konfliktu na Finančním úřadu Praha 4 může hovořit při soudním jednání. V návrhu na doplnění dokazování ze dne 26. 10. 2016 uvádí, že k soudnímu jednání navrhuje předvolat specifikované svědky. Uvedené písemnosti jsou podle Nejvyššího správního soudu vyjádřením ve věci a návrhem na provedení dokazování. Samotný návrh na provedení důkazu však není explicitním vyjádřením nesouhlasu s rozhodnutím (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2006, č. j. 2 Azs 216/2005 - 50). Nejvyšší správní soud poznamenává, že stěžovateli nic nebránilo změnit svůj původní (konkludentně vyjádřený) souhlas s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání a následně jednání soudu požadovat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2006, č. j. 2 Azs 216/2005 - 50, č. 975/2006 Sb. NSS), z jeho úkonů v řízení před městským soudem však takový projev vůle nelze dovodit.

[26] Otázkou, zda lze rozhodnout o věci bez jednání ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. v případě, byl-li v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu sice účastníky učiněn souhlas s rozhodnutím bez jednání, ale některý z účastníků navrhl provedení důkazů, se Nejvyšší správní soud zabýval v usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 2. 2016, č. j. 7 As 93/2014 - 48 (všechna rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz), podle kterého: „Navrhne-li účastník v řízení o žalobě provedení důkazů před správním soudem dle § 71 odst. 1 písm. e) s. ř. s., nelze takový návrh považovat za nesouhlas s rozhodnutím bez jednání ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s.“ V bodě 24 citovaného usnesení uvádí: „Přisuzovat účastníku řízení vůli konat jednání v situaci, kdy sice v žalobě navrhl provedení důkazů, ale k otázce konání soudního jednání se vůbec nevyjádřil, by znamenalo konstruovat postoj, který, ač tak mohl učinit, sám nebo po poučení na výzvu soudu, neučinil. Konání soudního jednání, které nikdo z účastníků nepožadoval a které ani soud konat nehodlal, neboť dospěl k závěru o neprovádění důkazů, by bylo proti smyslu a účelu soudního řízení, které nemá nad nutnou míru jeho účastníky zbytečně zatěžovat, není-li to potřebné. Soudu jistě zůstává povinnost vypořádat v rozhodnutí o věci samé všechny žalobní body a námítky, tedy i řádně odůvodnit, proč navrhované důkazy považoval za nadbytečné.“ Městský soud v žádném případě nepochybil, když rozhodl o věci samé bez jednání, neboť ani jeden z účastníků nesouhlas nevyjádřili.

[27] Pokud jde o návrh stěžovatele na výslech svědků, městský soud dostatečně na str. 9 napadeného rozsudku vysvětlil, proč nepovažoval za potřebné stěžovatelem uvedené svědky vyslýchat, resp. proč by jejich výslech nemohl nijak přispět k objasnění skutečností relevantních pro rozhodnutí soudu. Nejvyšší správní soud se i s touto úvahou městského soudu ztotožňuje a má za to, že mu v tomto ohledu nelze nic vytknout.

[28] Ohledně dalších námitek stěžovatele vyjádřených pouze obecně či v náznacích se Nejvyšší správní soud rovněž obecně ztotožňuje s posouzením věci městským soudem, že je nutno rozlišovat mezi řízením nalézacím, jehož výsledkem bylo vydání platebního výměru, od řízení exekučního, které skončilo vydáním exekučního příkazu. Nejvyššímu správnímu soudu přísluší posoudit rozsudek městského soudu v mezích uplatněné kasační stížnosti. Jakékoli námítky, jež svým charakterem směřují pouze proti rozhodnutím správce daně vydaným v nalézacím řízení, jsou neslučitelné se skutečnostmi rozhodnými pro nařízení exekuce (viz rozsudek zdejšího soudu ze dne 16. 9. 2009, č. j. 9 Afs 28/2009 - 124). Stejně tak se nelze zabývat námítkami stěžovatele proti dalším úkonům správce daně činěným po vydání napadeného rozhodnutí žalovaného (srov. § 75 odst. 1 s. ř. s.).

[29] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené vyhodnotil kasační stížnost jako nedůvodnou a zamítl ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s.

[30] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložil. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. června 2017

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu